

A származás térképészei

Konrád György: hordozható örökség ez,
és bárhol működtethető

Előzmény: Népszabadság, 1998.07.22. E.l.: Szakmai nehézségeim Orbán Viktorral

Tisztelt Főszerkesztő Úr! Nyilván meglepi Önt, hogy a magyarországi zsidóság egy képviselője ír önnek egy olyan baráti levelet, amelyet tetszése szerint nyilvánosságra hozhat vagy magánlevélként kezelhet, de az előbbinek jobban örülnék. Mégpedig azért, mert levelem legfőbb indítéka az aggodalom. Az aggodalom amiatt, hogy néhány száz ateista, de zsidó származású magyar értelmiségi a rendszerváltás körüli időktől kezdve a mai napig olyan magatartást tanúsít, amelynek következtében a nem zsidó lakosság egyre növekvő része a zsidóságot mindinkább a problémák és bajok okozójának és nem azok megoldásában társnak tekinti. Noha a megfogalmazás finom, a baj roppant méretű és tragédiához vezethet, amelynek előszele már most is hidegen fúj. Márpedig ez igen veszélyes és igen felelőtlen játéka keveseknek – pusztán azért, hogy ez a militáns, hitehagyott, marxista-lukácsista gyökerű, zsidó származású értelmiségi csoport teljes mértékben megőrizhesse érdemtelenül megkaparintott privilégiumait.

S. G. L.

Hogy miért nem írom alá nevémmel e levelet, annak igen egyszerű oka van. Mint ön is tudja, mindazokról, akik e klikk érdekei ellen tesznek, egy csapásra a legmegdöbbenőbb dolgok derülnek ki. Én ettől korántsem félek, de nekem – főként oktatási és tudományos munkám iránti szeretetem miatt – sem kedvem, sem energiám, sem időm nincs arra, hogy esetleg éveket a legképtelenebb vádakkal hadakozzak. (Nyilván kiderülne, hogy loptam, gyermeket rontottam, nem vagyok zsidó, hanem jemeni arab anya zsidónak álcázott gyereke, aki nem erőszakot követett el a Tavasz bárban, miközben égő cigarettáját a mixer-nő ajkán oltotta ki).

Az a szándékom, hogy önön keresztül a nyilvánossághoz forduljak, már hosszabb ideje lappang bennem. Nem tudnám megmondani pontosan, hogy mi volt a pohárban az az utolsó csepp, amely először arra készítetett, hogy nekifogjak ennek a levélnek. Ki tudja? Talán az, amikor Magyar Bálint, a most leköszönő oktatási miniszter megfenyegette a piliscsabai katolikus egyetem diákjait, hogy a számára hátrányos alkotmánybíróvási döntés ellenére, illetve azon felülmúlva, érvényteleníti az ott végző diákok diplomáját. Nos, hála az egeknek,

Magyar Bálintnak erre a feneketlen gyűlöletéből táplálkozó destruktív tettének végrehajtására már nem lesz lehetősége. Mint ahogyan nem lesz lehetősége pártjának, a Szabad Demokraták Szövetségének sem mindazokat a gonosz terveket végrehajtania, amelyet meg tudtak volna valósítani az elkövetkező négy esztendőben, amennyiben a hozzájuk hasonlóan, de ügyesebben korrup (gyakorlat teszi a mestert) szocialistákkal együtt a hatalomban maradnak. De ez a végső csepp még valahogy a pohárban tartotta volna a vizet, ha abba bele nem csobban két információ. Az egyik: azok az átkok, amelyekkel a Hit Gyülekezete imádkozott az SZDSZ választási sikeréért, és amelyek arról szóltak, hogy Isten hozzon betegséget és szenvedést az ellenzékre, míg húsz százalékos körüli választási sikert anyavállalatának, az SZDSZ-nek. És mindezt azok, akik az önt és a velük politikailag szembenállóknak ennél lényegesen enyhébb szövegét a legkíméletlenebbül ostorozzák és vonják önöket a high-tech kínpadok legválogatottabb fajtáira, egyetlen választ adtak, a bűnös és cinkos hallgatásukat. A másik végső készítés R. Székely Juliánának már a választások után írt cikke volt: „Ha én a Fidesz-székház valamelyik portása volnék, hát nem idegeskednék a hétfőre virradó éjszaka

a magyarországi zsidóság felé

... A ... S. G. L. levél

„Akik a legmozgékonyabbak, akiknek nem számít a hazájuk, és nem számítanak azok a tisztességes zsidó emberek, akik itt már nyolc éve szótlanul túrik azt az iszonyatos játékot, amely az ő bőrükre megy. És akik pontosan tudják, hogy Izraelben mindannak az ellenkezője valósul meg, mint amit az eszébeszek a magyar népre akarnak erőszakolni”

után. Végére hajam szála sem görbült, mikor az a pokol gép fölrobbant a földszinti teraszon. Nálunk már úgy látszik, ez a szokás. Valami barmok azzal szórakoznak, hogy hol a politikusokat, hol a vállalkozókat ijesztgetik, de úgy, hogy még véletlenül se essen emberéletben kár”. Ezt írta ez a nő, aki a sivatagban tépte volna a haját, ha az SZDSZ székházáról robbantották volna le a balkont, és aki korábban éveken át heccelte a magyar zsidókat, hogy féljenek *Csurkától*, akitől legfeljebb azért lehetne félni, mert a szemüvegét otthon felejtve netán félszáraz bort rendel száraz helyett.

Tacitus a Pax Romana utolsó soraiban mondja: „fegyverrel teszi be a lábát,

hogy békét hirdessen.” Nos, én nem hiszem, hogy kitalálhatnánk jobb mottót ennek a pártformációban kikristályosodott, a legszentebb és legszebb szavak mögé rejtőzködő rombolás lényegének leírására, amit az SZDSZ és a körülötte mozgó értelmiség testesít meg. Nincs e honban olyan, ki náluk jobban értené e szent szavak legaljasabb célokra való használatának módszerét, és sajnos amikor ellenfele nyelvpolitikai csatába keveredik vele, csapdába lép. Ugyanis a szabaddemokraták egy nemzetközileg elfogadott, „politikailag korrekt” szótár szavait használják – elsőrangúan – aljas, antidemokratikus, kizárólag önérdekre épülő gyakorlatuk lepezésére, míg önök (most főként a politikusokra gon-

dolok), akiknek a szíve hasad meg, amikor látják, hogy éhes kisgyerekek járnak iskolába, hogy reménytelenül milliók és milliók szakadnak le attól a lehetőség-től, ami a tisztességes életésélyt jelenti, olyan szavakat mondanak és írnak le, amelyekre ellenfeleik azonnal lecsapnak, és véres kardjukra szúrva az önök fejét mutogatják nemzetközi sajtóbeli barátaiknak. Az önök nagy hibája – abból a szempontból, hogy az önök által elérni kívánt becsületes célok elérését nem tudják hatékonyan követni –, hogy nem értik meg: a nyelvpolitika szabályainak betartása (a demokrácia, társadalmi megbékélés, emberi jogok tiszteletben tartása és hasonló szavak használata) a csata kimenetelét dönti el, maga alá temetve a tetteket, a lényegét. Ha *Arafatra* néznek, megértik: a palesztin vezetőt, akit korábban az Egyesült Államokban (nem is szólva Izraelről) terrorista tömeggyilkosnak tekintettek, mielőtt elkezdte használni – nemzetközi fogyasztásra – a megfelelő, politikailag korrekt szavakat, Nobel-békedíjjal tüntették ki, és már csak néhány lépés és rövid idő választja el nagy álma, a palesztin állam kikiáltásától. Hasonlítsák össze Arafat nemzetközi megbecsülését a magyar jobboldali politikusok zömének május 24-ei előtti nemzetközi megvetettségével (noha az utóbbiakat egy pillangó haláláért sem okolhatták) és látni fogják, mennyit kell tanulniuk. De nem kell a Gáza-övezetbe menni – elég, ha csak az SZDSZ-t tanulmányozzák a nagyító alatt: amikor toleranciát hirdet, valójában intoleranciáját leplezi, és provokatívan, lényegi indíttatásának folytonosan eleget téve másokba rúgva teszi azt; amikor az alkotmányra és a törvényekre hivatkozik, valójában semmibe veszi a jogot; amikor sokszerűséget hirdet, a homogeneitásnak áldoz; amikor a cigányokat karolja fel, még magasabb falakat húz saját lakhelye körül, hogy valódi cigánnyal – undora egyik tárgya – ne érintkezzen; amikor nem érti, miért különböztetnek meg származásuk alapján embereket, és azt rasszizmusnak nevezi, folyamatosan származási alapon válogat, pozitívan diszkriminálva, folyton az ideológiájával rokon, zsidó származású, de egyébként teljesen hitehagyott embereket választva; amikor a másságot hirdeti, a másságot a legteljesebb mértékben elutasítja; amikor nyitott társadalmat mond, olyan zártat ért alatta, mint a Soros-alapítvány személyi állománya vagy a Közép-Európai Egyetem honi tanári kara; amikor cenzú-

☛ rátkiált, a legkíméletlenebb és legráfaltabb eszközökkel fojtja el az ellenvélemény szélesebb körű terjedését; amikor klientúráról beszél, a kezében lévő intézményein keresztül az adófizetők milliárdjait szórja, tele marokkal a saját embereinek, akik nem mások, mint a az egykori Demokratikus Charta kiötlői és mozgatói; amikor pénzek elsikkasztásáról szónokol, egyik kezével tolvaj mecénásaiak felé nyújtja ki kezét, másikkal pedig elfödi a lopott pénz forrását; és amikor társadalmi megbékélésről beszél, éppen a következő ördögi lépésére készül a béke még szét nem zilált utolsó szigeteinek erőszakos bevételére.

De 1998 júniusával, reméljük, új szakasz kezdődik Magyarország életében. Az új éra eljövételét a szabaddemokraták azonnal Erisz almájának újrafényezésével kezdték. Kijelentették, nem akarnak a MIÉP törvényesen megválasztott képviselői mellé ülni a parlamentben. Holott a MIÉP-nek lényegesen több oka lett volna tiltakozni az ellen, hogy a szabaddemokraták mellé ültessék őket. Azon szabaddemokraták mellé, akik alkotmányellenesen támogatták a taxissztrájkot. Akiknek *Göncz Árpádja* az alkotmánybíróság több határozatát sértette meg, tudatosan, makacsul és partizánkodva, elnöki tisztségéről minduntalan elfeledkezve, miközben a médiabeli barátaiak úgy állították be lépéseit, mintha azok lettek volna alkotmányosak. Akiknek soha egyetlen szavuk, egyetlen elhatárolódásra szólító felhívásuk nem látott napvilágot *Thürmer Gyula* és csapata ellen, akik a cári családától *Nagy Imrén* át a kambodzsai áldozatokig 100 millió halottat maga mögött hagyott bolsevik rendszer örököseinek tekintik magukat. Vagy azon szabaddemokraták mellé, akik a *Tocsik*-ügyben megvádolt SZDSZ-es *Budai György* arcképét a televízióban megjeleníteni sem engedték (vagy engedték), és akik *Budai* esetében az *Élet* és *Irodalom*ban megjelent petíciójukban felháborodva hivatkoztak az ártatlanság vélelmére, miközben évek óta nincs olyan hét, amelyben ne emlegetnék azt a *Csurka*-féle 28 milliót, amely ügyben bíróság nem *Csurkát*, de az államot marasztalta el.

Ezek a szabaddemokraták azok, akik nem akarnak a MIÉP mellé ülni. És ezt *Eörsi Mátyás* nyilatkozza. Az az *Eörsi Mátyás*, aki ügyvédi irodájában partnere a körmösnek elkeresztelt *Bauer*, egy kegyetlen, messze nem csak körmösöket osztogató exávós. *Eörsi*, aki szabadde-

mokrata belügyi kapcsolatait felhasználva egy Ausztráliában élő volt ávóstars felmentése érdekében a *Kuncze*-féle belügyminisztériumtól papírt csikart ki annak bizonyítására, hogy itt az ötvenes években embereket fizikailag nem bántalmaztak.

A magyar jobboldalt – és ezt bárki ellenőrizheti – a legszélsőségesebben, a legaljasabb és leghazugabb módon azok támadják – kezdve *Eörsi István*on át *György Péteren* keresztül *Pető Ivánig* –, akik kivétel nélkül hitehagyott zsidók, akik vagy az SZDSZ tagjai – és nem is akármilyen tagjai – vagy e pártnak értelmiségi támogatói. Akiknek semmi sem drága. Akik a legmozgékonyabbak, akiknek nem számít a hazájuk, és nem számítanak azok a tisztességes zsidó emberek, akik itt már nyolc éve szótlannul tűrik azt az iszonyatos játékot, amely az ő bőrükre megy. És akik pontosan tudják, hogy Izraelben mindannak az ellenkezője valósul meg, mint amit az eszdezesek a magyar népre akarnak erőszakolni.

Felütöm, találomra, a legfrissebb lapokat. *Mester Ákos* 168 Órája címlapján *Surányi* mosolyog. Felirat: Mérséklet és merészség. A vezető publicisztika *Várkonyi Tiboré*. Joghorog és bank egyenes címmel *Kunost* és *Kovácsot* (Agrobank) mentik fel. A főszerkesztő *Pokol Bélát* támadja. *Gyémánt Marian Raj Tamás* rabbival készit interjút. *Thomas Schreiber* Kurzusnyelv címen írja le az ezerszer hangoztatott, hazug kliséket. Az egyik levelező a MUSZOE nevében egy lemaradt t betű miatt kér helyreigazítást, amely miatt a szerkesztő bocsánatot kér. Folytassuk? A mai (július 23-ai Népszava) véleményoldalán (amelyet, nem nyilvánosan *Farkas Zoltán*, a 16 órás rádiós – *Rádai, Bolgár, Rangos* és társaival – szerkeszt) három cikk. Az egyiket *Farkas* kollégája, a szereplési kényszertől megvert, guszztustalanul agresszív *Domány András* írta, aki a pártelnökök választás előtti vitájában az egyik résztvevővel leállt vitázni. A másik *Dési Jánosé*, a lap belföldért felelős vezető szerkesztőjé, aki az ausztrál ávós ügyében írt teljes oldalas cikkéből éppen csak azt felejtette ki, hogy Az ávósok nem bántották áldozataikat című levelet éppen az *Eörsi*–*Bauer* iroda kezdeményezésére állította ki a *Kuncze*-féle belügyminisztérium, hiszen ez az iroda vállalta el az exávós *Vajda* védelmét. *Dési* – hogy a kapcsolódások ne csak a rádió felé legyenek biztosítottak – az *Erec* és a *Szombat* nevű Szohnut-,

illetve MAZSIKE-lapoknak is dolgozik. A harmadik cikk azé a *Révész Sándoré*, aki minden írásában zsigeri gyűlölettel fejezi ki az ellen, ami nem az, amit ő képvisel lényében és írásában. Az egy nappal korábbi Népszabadságban az *Érvek*, vélemények rovatban *Vári Iván* szociológus hazudja azt, hogy a választási kampányban a Fidesz nem támadta a MIÉP-et, holott számos MIÉP-es *Pokorniék* támadásai miatt el sem ment szavazni a második fordulóban. De a lapnak a célja az, hogy dokumentálva legyen a Párizsból írt hazugság és későbbi kutatók hivatkozhasanak rá. Cikke alatt *Eörsi István* „közíró” (akit SZDSZ-es funkcionáriusként soha nem azonosítanak) ismét utat enged kontrollhatatlan epeömlésének a győztes pártok és vezetője ellen.

Várkonyi Tibor – akinek a mai magyarországi antiszemitizmus felerősödésében nem kis része van – azt hazudja a Magyar Hírlapban, hogy „Csurkákék a jobboldali kabinet mellett tették le a garast, és médiaüggyben ezerszer kíméletlenebbek lennének mindenki másnál”, holott *Csurkákék* első tevékenysége az volt, hogy a július 7-ei hatpárti médiatanácskozáson az SZDSZ-szel együtt a kormánypártok ellen szavaztak a kurtoriumok ügyében. *György Péter*, aki hazug és aljas cikkeivel szintén jócskán kivette a részét az antiszemitizmus gerjesztésében, és aki méltó társához, *Tamás Gáspár Miklóshoz* hasonlóan naponta változtatja véleményét, attól függően, hogy mivel lehet nagyobbat rúgni azokon, akik az SZDSZ ellenfelei (mára hovatovább az egész ország), nemrégiben a Duna televíziót akarta piacósítani, míg, az égi csatorna indulása után államosítani akarta.

Hogy ezek túllőttek a célon, médiabeli barátai is látják. Védelmük is őket saját aljasságuk hírbeli elszigetelésével. Mint *Kis Jánost* és *Konrád Györgyöt*, akiknek mentorukkal, *Soros Györggyel* együtt való kiállítását a drogok legalizálása mellett – legújabbban az ENSZ-hez írt levelükben – a magyar média elhallgatta.

De a legnagyobb hallgatás a Hálózat meglétét, az összefonódásokat veszi körül. Nemcsak az elit akadálytalan cirkulációját a 168 Óra–16 Óra–Népszava–Népszabadság–Magyar Hírlap–Élet és Irodalom–Mozgó Világ–Kritika és társai között, a furán szerteágazó csápokkal együtt (*Gadó György* fellépése a Hetek nevű Hit gyülekezetes lapban, *Hack* és társai szerepe az SZDSZ-ben stb), hanem a *Nagy* (folytatás a 28. oldalon) v

(folytatás a 26. oldalról) Összetartást is. Csurka, belföldi és nemzetközi felháborodásra, Budapest–New York–Párizs–Tel Aviv tengelyről írt. Csakhogy másokban óhatatlanul felmerül a kérdés: miért csak a zsidók egy jelentős részének tilos az összetartás? Miért tarthat össze a pekingi, szingapúri, tajvani, San Franciscó-i és New York-i kínai, és összetartásának említése miért természetes, és miért nem von maga után rasszista elítélő jelzőket? Miért tarthat fenn speciális kapcsolatokat – mert portugál – Lisszabon Sao Paolóval vagy Luandával? Miért segítheti az Amerikába korábban emigrált lengyel az éppen oda bevándorolt lengyelt és nem a csehet vagy vietnamit? Miért csak a zsidók esetében kell rasszizmust emlegetni, ha egy természetes alapú összetartásról van szó? Miért rasszizmus azt megfigyelni, hogy a médiabeli zsidó származásúak házas-társa, barátai, ismerősei, kapcsolatai meghatározó mértékben zsidó? Amit *Kende Pétertől Lengyel Lászlóig* már annyian leírtak. Csak azért, mert Csurka mondja? Van különbség ember és ember között? Amikor lapjukban Pető SZDSZ vezetői posztjáról leköszöntével megjelent kitűnő elemzésében azt olvashattuk, hogy a szabaddemokraták ezzel buknak, mert már csak a zsidóság egy része fog rájuk szavazni (másik része az MSZP-re, állt a cikkben) és a hiteseek, óriási volt az SZDSZ-ben a nem publikus felháborodás. De most a Szombat legfrissebb számában *Novák Attila* ugyanezt írta, anélkül, hogy ezen bárki is felháborodott volna: „A szabaddemokraták 1994-es kormányra kerülése szintén megnyugtató látszott a pesti zsidóság felbolydulni látszott idegrendszerét. Több alapító atya származása is jó garanciát jelentett arra nézve, hogy a múlt árnyai többé nem térnek vissza.” És ugyanez a cikk azzal kezdődött, mennyire megütközött egy zsidókból álló társaság (Honnan tudta, hogy azokból áll? – kérdezte volna azonnal **Eörsi** a Népszabadságban, ha nem a Szombatban jelenik meg a mondat), amikor Novák merészelt kijelenteni, ő nem a bukott koalícióra szavazott.

Hogy van-e tengely, arról Pető Iván a Szombat április számában (az interjú Dési János készítette) ezt nyilatkozza: „Másképp a zsidó közösségek lazán kapcsolódó részei valami virtuális zsidó világgözegeknak, kapcsolatban vannak egymással és az izraeli zsidókkal.” Hát persze, hogy vannak. Miért is ne lennének, és az itteni izraeli nagykövet miért ne érezné úgy – mint minden izraeli ve-

zető – hogy nem csak lélekben felelős 15 millió zsidó sorsáért szerte a világban? „Ma Izrael és a világzsidóság virtuálisan ott áll bármely országon belül élő zsidók mögött”, mondja Pető Délinek ugyanott. Vagy Konrád eddig még el nem ítélt szavaival, melyek a *Mozgó Világban* jelentek meg: „A zsidók (...) kitüntetett szerepet vállaltak a világ kommunikációs összekapcsolásában, a hírközlésben, a kereskedelemben, az intellektuális dialógusban, a Föld és a rajta élők világgá változtatásában (...) Ez az egyetlen világnép, és ebből fakad rendeltetése is (...) A magát papi szerepre kiválasztó nép a különállását megőrizve tanúskodott az egyetlen Isten és az egyetlen emberiség eszméje mellett (...) A zsidók nem lesznek utcaseprők, mert a sok évezred alatt felhalmozódott intellektuális tőke tovább öröklődik az utódokra. Az érzékenységet, az alkatot és valószínűleg intelligenciánk természetét is összeadjuk abban a génkódtéliban, amik a gyerekeink. Hordozható örökség ez, és bárhol működtethető”, idézi az egykor a politikai rendőrséggel alkut kötött embert *Schmidt Mária* történész tanulmányában. Virtuális közösség, génkódtél. Csak tengely ne legyen.

Hogy ez a közös génkódtél és virtuális közösség miként működik országhatárokon fölött, azt most a svájciak tanulják. Ugyanebben az ügyben persze a magyarok sem maradhatnak ki: *Donald Blinken*, a volt budapesti amerikai nagykövet, aki zsigerileg hajlott a szabaddemokratákhoz, távoztakor azt ígérte, a magyar ösztöndíjasok külföldi oktatását segíti majd elő New Yorkban. Tettei nem éppen ezt bizonyítják. A választások utáni első budapesti útjának célja az volt – írta a *New York Times* július 9-én, és hallgatta el a cikket ismertető Magyar Nemzet –, hogy ultimátumszerűen megfenyegetse a kulturális örökségek miniszterét, *Hámorit*: „Mondtam neki, hogy Magyarország egyszer már helyesen járt el, és most a festmények ügyében azonnal el kell rendeznie a problémát”, idézi a *New York-i* lap az Újlipótvárosból Amerikába származott *Vera Blinken* férjét. (Az „egyszer már helyesen járt el” arra utalt, hogy Magyarország volt az első kelet-európai ország, amelyben a holocaust túlélőinek havi nyugdíjkiegészítést adnak). „Csupán abban az értelemben beszélhetünk zsidó hatalomról, hogy kereshetünk a társadalomban olyan, egészben nem zsidó hatalmi szervezeteket, melyeknek működésében és hatásában bizonyos po-

ziciók és hatáskörök betöltőinek zsidó volta döntő, összeműködést irányító és szabályozó szereppel bír”, írja a liberális oldalon oly sokszor idézett *Bibó István*. Igen, erről van szó.

Magyarország azonban különleges ország, ahol ez a mondat vaskövetkezetességgel érvényesül. Míg a CNN hírtelevízión akár egy arab származású nő is tudósíthat Jeruzsálemből (*Rula Amin*), a Magyar Rádió esetében ez nemhogy Jeruzsálem, de New York és a többi kulcsfontosságú posztra sem érvényes: a származás mindezen fölötti. „Továbbra is fennmaradt a származás térképészete”, írta Lengyel László június elején a *Népszavában*. Kétségtelen. A többi álarc és smafu. Amikor *Tom Lantos* az objektivitás álarcában jelenik meg a médiában. Vagy *Alex Bandy* objektíven tudósítja a világot az Associated Press hírirodán keresztül – véletlenül az örökzöld témákról (rasszizmus, antiszemitizmus, idegen- és cigányellenesség – természetesen mindezt idén május 24. óta és 94 nyara előtt). Amikor *Demszky* objektíven *Bálint Andrást* bízza meg a jövő Nemzeti Színházának igazgatásával. Ők és csak is ők lesznek e témák fenntartói és a kapcsolatos szenvedélyek felkorbácsolói a következő években (a cigányokra és a menekültügyre helyezve a hangsúlyt, mert, tudat alatt, saját magukat idegenkérdésnek tekintik, és önérdekvédelmet folytatnak). És ők azok, akik a zsidó temetőben hosszú és igazi hősként viselt börtönévek után elhantolt *Nyugati László* mondására nem emlékeznek. Annak a *Nyugati László*éra, akinek temetésére *Mécs Imre*, *Pákh Tibor* és *Rácz Sándor*, hívő keresztények és egykori rabtársak, mentek el a *Kádár*-korszak derekán. *Nyugati*, aki előre látta a veszélyt, ezt mondta magáról: „Mint volt kommunistának, értelmiséginek és zsidónak, háromszorosán tisztességesen kell viselkednem, hogy segíthessek helyreállítani becsületüket.” Ezt a mondatát antiszemita uszításnak tekintették a kádári szervek, és további éveket kapott érte. Abban a *Kádár*-korban, amely, írja Lengyel László az idézett cikkében, „kimondatlan és jogszabályokba nem foglalt *numerus clausus*” tartott fenn, „amely a zsidók számát korlátozta a politikai vezetésben és az erőszakszervezetekben.”

*Nyugati László*t, ha élne, a volt kommunista, értelmiségi zsidók kergetnék halálba. A jövő zsidó nemzedéke keservesen megbánja majd, hogy nem emelte fel szavát azok ellen, akik – a *Pozsonyi úttól* a *Pasarétig* – *Nyugati* mondását egy unott mozdulattal a trágyadombra hajították. ■